

Секція

«ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ І ЗАГАЛЬНОТРАНСПОРТНІ ПРОБЛЕМИ»

ГОЛОВА СЕКЦІЇ – д.е.н., професор Л.О.Українська

УДК 330.322:658

**ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ
ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ НА
РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ**

Александрова О.Ю., ст. викладач (УкрДАЗТ)

В період трансформації економіки держави економічні системи різних рівнів ієрархії відчувають значний вплив дестабілізуючих процесів, які порушують їх функціонування. Такими процесами, зокрема, являються різкі коливання цін на важливі види сировини та товарів, недотримання принципу відкритості при проведенні економічної політики (що сприяє розвиткові “тіньової економіки”), неефективність приватизаційних процесів, порушення міжрегіональних і міжвиробничих зв’язків, різкі та часті зміни законодавчої бази по окремим економічним питанням. Негативний вплив наведених чинників значно зменшує стійкість економічних систем і сприяє виникненню кризових явищ в їх функціонуванні, що зменшує рівень економічної безпеки.

На фоні цих процесів та за відсутності єдиної державної політики дотримання економічної безпеки відбувається рух приватних економічних інтересів в бік посилення їх власної економічної безпеки. А так як середовища, яке сприяло б координації інтересів цих приватних суб’єктів не сформовано, то цей рух до індивідуальної безпеки призвів до погіршення стану економічної безпеки на рівні регіону і держави, відбулося зниження реального рівня керованості економіки.

Необхідність впливу на економічну безпеку на різних рівнях, а також взаємозв’язок цих рівнів вимагає розробки і використання системного підходу до управління економічною безпекою. Цей підхід передбачає більш широке дослідження явищ і процесів, ніж це звичайно робиться економістами, окрім того, включає до свого складу виділення внутрішнього і зовнішнього середовища, а також їх взаємозв’язків.

Важливим аспектом функціонування системи управління економічною безпекою є розробка методів оцінки поточних станів системи, отримання достовірної інформації і формування керівних впливів. Для вирішення цієї проблеми необхідно:

1. Визначити множину безпечних станів системи за кожним показником;
2. Розрахувати ефективну траєкторію її поведінки для виходу на безпечний стан;
3. Визначити проміжні стани системи і “ціну”

знаходження системи в цих станах та вартість переходу в наступний стан.

Необхідним елементом покращення управління безпекою виступає кількісна оцінка її рівня, яка дає змогу у випадку існування істотних порушень або відхилень визначити ступінь близькості системи до межі її стійкості, де буде втрачена передбачуваність її змін у відповідь на зовнішні і внутрішні впливи.

При визначенні засад оптимізації управління економічною безпекою регіонів необхідно дотримуватися наступних принципів :

– принципу дієвості (функціональності). Дія цього принципу полягає у впровадженні такого типу системи, який би надав можливість максимально врахувати економічні особливості регіонів та забезпечити, таким чином, розвиток і зростання економіки території;

– відповідності системи менеджменту об’єкту управління. Система повинна бути сформована і визначена у відповідності до вимог та потреб регіонів. Неможливо повністю перенести загальнодержавну систему управління економічною безпекою на регіональний рівень, так як наявна різниця в об’єкті і суб’єкті впливу, масштабах економіки;

– принципу мінімуму зв’язків, реалізація якого означає, що регіональну систему необхідно поділити на складові блоки-субсистеми, які б мали змогу до самостійного функціонування (але в межах єдиної спільної системи);

– принципу обмеженості складових ланок управління та мінімального шляху інформації;

– принципу надійності, на основі якого передбачається мінімізація можливості відмови нижчестоячих ланок управління від реалізації керівних впливів вищестоячих.

Враховуючи тенденції та перспективи розвитку світових регіональних процесів, територіальний розвиток та планування неможливі без наявності адекватної системи управління економічними процесами на регіональному рівні. Регіональна економічна система повинна здійснювати управління господарством, соціальною сферою та охороною навколишнього середовища, маючи для реалізації цього процесу необхідні повноваження, методи і важелі управління та відповідні управлінські структури. Важливим фактором успішної реалізації основ управління економічною безпекою є їх аналогічність зі стратегічною метою забезпечення безпеки, тому між цими положеннями можна провести тотожність.